

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3375/2020
11.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., коју заступа Татјана Здравковић, адвокат из ..., против тужене Основне школе „ББ“ из ..., коју заступа Зоран Митић, адвокат из ..., ради поништаја решења о престанку радног односа, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 286/20 од 04.09.2020. године, у седници одржаној 11.03.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 286/20 од 04.09.2020. године, у делу којим је потврђена првостепена пресуда и одбијен захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду ревизијских трошкова.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 274/19 од 29.10.2019. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле и поништено решење директора тужене број ../2015 од 24.03.2015. године, којим је тужили престао радни однос, закључен уговором о раду број ../2011 од 13.09.2011. године и Анексом уговора о раду број ../2013 од 05.09.2013. године, због неиспуњавања услова за рад на радном месту „наставник немачког језика“ и решење Школског одбора тужене број ../2015 од 08.04.2015. године, као незаконито. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужилу врати на радно место професора немачког језика са свим правима из рада и по основу рада почев од 24.03.2015. године, па на даље. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужили накнади трошкове парничног поступка у износу од 198.750,00 динара, од извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 286/20 од 04.09.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда исправљена решењем тога суда од 15.11.2019. године, у ставу првом, делу става другог којим је тужена обавезана да тужилу врати на рад и призна јој сва права из рада и по основу рада почев од 24.03.2015. године, као и у ставу трећем изреке. Ставом другим изреке, укинута је првостепена пресуда у преосталом делу става другог

изреке и одбачена тужба у односу на захтев тужиље да се обавезе тужена да тужиљу врати на радно место професора немачког језика. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавила тужена, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на које ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не образлаже које друге повреде су учињене, а које могу бити ревизијски разлог из члана 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је засновала радни однос код тужене на неодређено време уговором о раду од 13.09.2011. године, на радном месту наставник немачког језика, на основу спроведеног конкурса. Након инспекцијског надзора, у поступку извршења изречене мере просветне инспекције, директор тужене је донео решење од 24.03.2015. године, којим је тужиљи отказан уговор о раду због неиспуњавања услова за рад на наведеном радном месту, а које је потврђено решењем школског одбора од 08.04.2015. године. Тужиља је завршила основне академске студије у трајању од четири године на Универзитету „ВВ“ у ... и стекла звање дипломирани професор немачког језика и књижевности. Одлуком Универзитета у Београду од 13.07.2011. године и решењем Ректора Универзитета од 14.07.2011. године, тужиљи је призната стечена диплома на наведеном Универзитету, као диплома основних академских студија - дипломирани професор немачког језика и књижевности - 240 ЕСПБ.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да тужиља према стеченој дипломи има високо образовање, односно диплому основних академских студија - дипломирани професор немачког језика и књижевности са 240 ЕСПБ бодова и да испуњава услове за рад на радном месту на којем је засновала радни однос код тужене. Из ових разлога су поништили решење о престанку радног односа и усвојили тужбени захтев тужиље имајући у виду одредбе члана 8. став 1. и 3. и члана 121. став 17. Закона о основама система образовања и васпитања, члана 95. став 2. Закона о високом образовању и члана 3. став 1. тачка 3. подтачка 3. Правилника о степену и врсти образовања наставника и стручних сарадника у основној школи. Такође, тужиља је у међувремену 13.07.2015. године завршила и други циклус студија и остварила још 60 ЕСПБ бодова.

По оцени Врховног касационог суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право и закључили да је решење о престанку радног односа тужиље незаконито.

Одредбом члана 8. став 2. тачка 1. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 70/09... 35/15), прописано је да наставник,

васпитач и стручни сарадник јесте лице које је стекло одговарајуће високо образовање на студијама другог степена (мастер академске студије, специјалистичке академске студије или специјалистичке струковне студије) по пропису који уређује високо образовање почев од 10.09.2005. године; ставом 3. истог члана, прописано је да изузетно, наставник и васпитач јесте и лице са стеченим одговарајућим високим образовањем на студијама првог степена (основне академске, односно струковне студије), студијама у трајању од 3 године или вишим образовањем.

Одредбом члана 95. став 2. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, број 76/2005... 99/2014), прописано је да лице које заврши основне академске студије у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, односно у трајању од најмање 4 године и лице које оствари најмање 240 ЕСПБ бодова на академским студијама првог и другог степена, стиче стручни назив „диплимирани“ са знаком звања првог степена академских студија из одговарајуће области.

Одредбом члана 3. став 1. тачка 3. подтачка 3. Правилника о степену и врсти образовања наставника и стручних сарадника у основној школи („Службени гласник РС“ - „Просветни гласник“ број 11/2012 и 15/2013), предвиђено је да наставу и друге облике образовног васпитног рада у предметној настави може да изводи лице које је стекло високо образовање и то немачки језик: - професор, односно дипломирани филолог за немачки језик и књижевност – мастер филолог (студијски програм или главни предмет/профил немачки језик), мастер професор језика и књижевности (студијски програм или главни предмет/профил немачки језик).

Полазећи од садржине наведених законских одредби, наставник предметне наставе је лице које је стекло високо образовање на студијама другог степена, али изузетно наставник је и лице са стеченим високим образовањем првог степена (основне академске студије). Тужила је стекла високо образовање и звање дипломирани професор немачког језика и књижевности, односно завршила је основне академске студије са 240 ЕСПБ бодова, првог степена академских студија, што супротно наводима ревизије није било сметња да тужила са овим степеном образовања заснује радни однос код тужене, у смислу одредбе члана 8. став 3. Закона о основама система образовања и васпитања. Такође, ни једном одредбом изричито није наведено да изузетак не може да се примени приликом заснивања радног односа за радно место наставник у предметној настави, нити да се он односи само на струковне студије, с обзиром да је у законској одредби наведено „основне академске, односно струковне студије“ (значи једне или друге). Како је тужила испуњавала услове за рад на радном месту наставник немачког језика и књижевности, то је донето решење о престанку радног односа незаконито.

Како се ни осталим наводима ревидента не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде, Врховни касациони суд је применом одредбе члана 414. ЗПП, одлучио као у изреци.

Како тужена није успела у поступку по ревизији нису јој признати ни трошкови ревизијског поступка, па је донета одлука као у ставу другом изреке применом одредбе члана 165. ЗПП.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић